

**PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PROJEKTO RENGIMO TVARKOS
APRAŠO IR SAVIVALDYBĖS BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ PINIGINIŲ IR NATŪRINIŲ IŠLAIDŲ
NORMŲ PATVIRTINIMO**

2013 m. spalio 21 d. Nr. A-787
Pakruojis

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2009, Nr. 159-7206) 18 straipsnio 1 dalimi, 29 straipsnio 8 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 (Žin., 2001, Nr. 42-1455; 2004, Nr. 96-3531; 2011, Nr. 71-3426) patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 7.2 punktu, Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. birželio 19 d. įsakymo Nr. 1K-194 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skaičiavimų, būtinų valstybės biudžeto projektui sudaryti, formų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 82-3430; 2012, Nr. 30-1429) rekomendacijomis:

1. T v i r t i n u:

1.1. Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkos aprašą (pridedama);

1.2. Pakruojo rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų pinigines ir natūrinės išlaidų normas (pridedama).

2. Į s a k a u savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais ir filialams – seniūnijoms:

2.1. parengti ir pristatyti Finansų skyriui biudžeto programų sąmatų projektus iki 2013 m. lapkričio 29 dienos;

2.2. programų lėšų poreikį 2014 metams suvesti į „Finnet“ programą.

3. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. lapkričio 6 d. įsakymą Nr. A-765 „Dėl Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkos aprašo ir savivaldybės biudžetinių įstaigų piniginių ir natūrinių išlaidų normų patvirtinimo“.

Šis įsakymas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Administracijos direktorius

Virginijus Grigonis

PATVIRTINTA

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus
2013 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. A-787

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO PROJEKTO RENGIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja savivaldybės biudžeto projekto rengimą.

2. Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto projektas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, oficialiosios statistikos duomenimis, Pakruojo rajono savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų, taikant strateginio planavimo principus, parengtomis programomis ir jų sąmatų projektais.

3. Savivaldybės biudžeto projektas sudaromas programiniu principu, vieneriems kalendoriniams metams.

4. Savivaldybės biudžetinės įstaigos, savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai ir filialai – seniūnijos Finansų skyriui pateikia formas su skaičiavimais biudžeto projektui sudaryti:

4.1. Programos sąmatos formą (BF-1) (1 priedas);

4.2. Išlaidų prekėms ir paslaugoms formą (BF-2) (2 priedas);

4.3. Išlaidų asignavimų valdytojų darbo užmokesčiui formą (BF-3) (3 priedas);

4.4. Išlaidų ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui įsigyti formą (BF-9) (4 priedas);

4.5. n-(n+2)-ųjų metų programų asignavimų suvestinės formą (BF-10) (5 priedas);

4.6. Programos sąmatos (valstybinei (valstybei perduotai savivaldybėms) funkcijai atlikti ir mokinio krepšeliui finansuoti) formą (BF-11) (6 priedas);

4.7. Išlaidų valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų darbo užmokesčiui formą (BF-12) (7 priedas);

4.8. Išlaidų darbuotojų, išlaikomų iš biudžeto, kurių tarnybinis atlyginimas nustatomas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimą Nr. 511, darbo užmokesčiui formą (BF-13) (8 priedas);

4.9. Ikimokyklinių, visų tipų bendrojo ugdymo mokyklų rodiklių formą (BF-17) (9 priedas).

5. Asignavimų valdytojai parengtus programinio biudžeto projektų aprašymus teikia savo srities programos kuratoriui.

6. Biudžeto programų sąmatų projektai užpildomi programoje „Finnet“ ir pateikiami Finansų skyriui su aiškinamuoju raštu, kuriame pateikiami pagrįsti skaičiavimai. Lėšos turi būti planuojamos atsižvelgiant į esamą kontingentą, nustatytus normatyvus, galiojančius įkainius ir kitus rodiklius, susijusius su įstaigos veiklos pobūdžiu. Lėšų poreikis apskaičiuojamas analizuojant dviejų praėjusių metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkį, paaiškinant pokyčius, lyginant su ankstesniais metais.

7. Asignavimų valdytojai yra atsakingi už teisingą programų sąmatų projektų sudarymą ir naudojimo teisingumą. Jie turi užtikrinti, kad praėjusių metų skolos būtų numatytos padengti planuojamais metais, neviršijant tiems metams skirtų savivaldybės biudžeto asignavimų.

8. Asignavimų valdytojai gali tikslinti pateiktus programų sąmatų projektus tik suderinę su Finansų skyriumi.

9. Finansų skyrius:

9.1. analizuoja asignavimų valdytojų pateiktus sąmatų projektus, tikrina, ar skaičiavimai yra tikslūs ir pagrįsti, ar laikytasi taupumo režimo, ar numatyti asignavimai esamiems įsiskolinimams padengti;

9.2. patikrinęs asignavimų valdytojų programų sąmatas, susistemina gautus duomenis ir parengia pirminį savivaldybės biudžeto projektą. Pirminis projektas pateikiamas savivaldybės administracijos direktoriui, kuris toliau organizuoja jo svarstymą ir tvirtinimą savivaldybės taryboje.

10. Savivaldybės taryba priima sprendimą atsižvelgdama į savivaldybės administracijos pranešimus bei komitetų pasiūlymus ir išvadas.

11. Tvirtinant savivaldybės biudžetą, sprendime nurodoma:

11.1. bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis;

11.2. bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ir savivaldybės administracijos padaliniais programoms vykdyti. Biudžeto asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui ir turtui įsigyti.

PATVIRTINTA

Pakruojo rajono savivaldybės administracijos direktoriaus
2013 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. A- 787

PAKRUOJO RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ PINIGINĖS IR NATŪRINĖS IŠLAIDŲ NORMOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pakruojo rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų piniginės ir natūrinės išlaidų normos naudojamos apskaičiuojant lėšų poreikį ateinantiems biudžetiniams metams savivaldybės savarankiškomis funkcijoms vykdyti.

2. Ateinančių biudžetinių metų lėšų poreikis nustatomas atliekant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkių skaičiavimus, asignavimų panaudojimo analizę ir atsižvelgiant į realius išlaidų pokyčius, poreikius bei planus (tai nurodoma aiškinamajame rašte).

3. Savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos biudžetinių įstaigų savarankiškomis funkcijoms vykdyti: personalui išlaikyti, prekėms ir paslaugoms, ilgalaikiam materialiam ir nematerialiam turtui įsigyti ir kt.

4. Specialiųjų tikslinių dotacijų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti poreikis nustatomas pagal atitinkamas sritis kuriojančių valstybės institucijų / įstaigų patvirtintas metodikas, specialiosios tikslinės dotacijos mokinio krepšeliui finansuoti poreikis nustatomas pagal Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu.

5. Lėšų poreikis gali būti koreguojamas įstaigai pateikus motyvuotą, skaičiavimais pagrįstą prašymą.

II. IŠLAIDŲ APSKAIČIAVIMAS

6. Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo dydžiai ir sąlygos yra nustatomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimo Nr. 280 „Dėl Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, darbo užmokesčio fondo apskaitos metodikos patvirtinimo“ aktualiomis redakcijomis ir patvirtintu etatų skaičiumi.

7. Skaičiuojant darbo užmokesčio poreikį kūrikams, darbo užmokestis skaičiuojamas 6 mėnesiams, numatant lėšas kompensacijai už nepanaudotas atostogas. Sargams ir kūrikams darbo užmokestis už naktinį darbą ir už darbą švenčių dienomis skaičiuojamas remiantis LR darbo kodekso (Žin., 2002, Nr. 64-2569; 2008, Nr.87-3469) 193 str., 194 str.

8. Socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos pagal Valstybinio socialinio draudimo įstatymą, t. y. 30,98 proc. nuo darbo užmokesčio.

9. Išlaidos mitybai skaičiuojamos taip: išlaidos mitybai (Lt) = 1 dienos patvirtinta išlaidų norma (Lt) x iš maitinimo dienų skaičiaus x vidutinio metinio kontingento;

9.1. 1 dienos patvirtinta išlaidų norma (Lt) – maisto produktų išlaidoms padengti skirtas dienos mokeskis už vaiko (gyventojo) maitinimą savivaldybės įstaigose.

10. Išlaidos medikamentams skaičiuojamos taip: išlaidos medikamentams (Lt) = 1 dienos išlaidų norma (Lt) x iš medikamentų naudojimo dienų skaičiaus x vidutinio metinio kontingento.

11. Išlaidos komunalinėms paslaugoms skaičiuojamos taip:

11.1. šiluminės energijos suvartojimo norma (MWh) nustatoma atsižvelgiant į praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkį. Būtina įvertinti katilinių

rekonstrukcijų ir šildomo patalpų ploto bei tarifų pasikeitimus. Centralizuotai teikiamos šilumos ir kuro pabrangimo išlaidos planuojamos didinant asignavimus vidutiniu brangimo procentu;

11.2. elektros energijos suvartojimo norma (kWh) nustatoma atsižvelgiant į praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkį. Būtina įvertinti elektros tinklų plėtrą bei vykdomą patalpų renovaciją, elektros energijos kainų kitimą;

11.3. vandens suvartojimo norma (m³) – nustatoma atsižvelgiant į praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkį, įvertinant prognozuojamus vandens suvartojimo pasikeitimus.

12. Išlaidos fiksuoto, mobiliojo ryšio telefonams planuojamos atsižvelgiant į abonentų skaičių ir vienam abonentui skiriamą pokalbių limitą (toms įstaigoms, kurioms yra nustatyti limitai), neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio. Įstaigose, kuriose nėra nustatyti limitai, ryšių išlaidos skaičiuojamos neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio, atsižvelgiant į tarifų pasikeitimą.

13. Interneto paslaugoms asignavimai skaičiuojami vadovaujantis pasirašytais sutartimis.

14. Pašto siuntimo paslaugoms išlaidos skaičiuojamos neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio.

15. Lėšų poreikis kurui apskaičiuojamas taip: išlaidos kurui (atskirai kiekvienai transporto priemonei) (Lt) = kuro sunaudojimo norma (l/100 km) x metinė rida (km) / 100 x kuro kaina (Lt/l). Kuro sunaudojimo norma (l/100 km.) – įstaigos vadovo patvirtinta atskiros transporto priemonės kuro sunaudojimo norma.

Kuro kaina (Lt/l) – vidutinė einamųjų metų vieno litro kuro kaina.

Metinė rida (km) – konkrečios transporto priemonės dvejų paskutinių metų vidutinė metinė rida.

16. Lėšų poreikis draudimo išlaidoms apskaičiuojamas atsižvelgiant į faktinį transporto priemonių skaičių bei pasirašytas draudimo sutartis, techninei apžiūrai – kiek planuojama atlikti techninių apžiūrų.

17. Lėšų poreikis transporto priemonių remontui ir atsarginėms dalims apskaičiuojamas atsižvelgiant į faktinę transporto priemonių būklę, įstaigai pateikiant išlaidų poreikį pagrindžiančius skaičiavimus aiškinamajame rašte. Išlaidos atsarginėms dalims apskaičiuojamos pagal formulę:

Išlaidos atsarginėms dalims (Lt) = išlaidos kurui (Lt) x 30 proc.

18. Mokinių pavėžėjimo mokykliniais autobusais išlaidos kurui įsigyti skaičiuojamos pagal metinę automobilių ridą, kuri apskaičiuojama 1 dienos maršruto ilgį padauginus iš mokslo dienų skaičiaus, įvertinus kuro kainų pasikeitimus.

19. Įstaigos, neturinčios automobilių, transporto nuomos išlaidas skaičiuoja neviršydamos praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio.

20. Iš savivaldybės biudžeto išlaikomoms biudžetinėms įstaigoms išlaidų tarnybiniams lengviesiems automobiliams, išskyrus specialiosios paskirties lengvuosius automobilius, išlaikymo arba nuomos dydis neturi viršyti 1,5 procento paprastųjų išlaidų, tvirtinamų šių įstaigų metinėse išlaidų sąmatose.

21. Vaikų lopšeliuose-darželiuose, darželiuose 1 vaikui išlaidos aprangai ir patalynei įsigyti planuojamos iki 25 Lt metams, mokyklų bendrabučiuose 1 vaikui išlaidos planuojamos iki 65 Lt metams, socialinių paslaugų įstaigose bei globos grupėse 1 išlaikytiniui – iki 100 Lt metams.

22. Aprangos ir patalynės skalbimo išlaidos planuojamos neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio.

23. Išlaidos spaudiniams skaičiuojamos remiantis nustatyta vidutine vienam moksleiviui ar įstaigai skiriama išlaidų norma (jei įstaigoje yra nustatyta), atsižvelgiant į moksleivių skaičių. Šioms išlaidoms priskiriamos knygu, periodinių leidinių ir kitų spaudinių įsigijimo išlaidos.

24. Jei nėra nustatytos normos, išlaidos skaičiuojamos neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio.

25. Kitų prekių įsigijimo išlaidos planuojamos neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio, atsižvelgiant į būtiną poreikį ir prioritetus pagal prekių grupių pavadinimus, kiekius ir kainas.

26. Išlaidos kitoms prekėms skirstomos:

- 26.1. švaros ir asmens higienos ir slaugos prekės ir priemonės;
- 26.2. statybinės ir kitos turto remontui skirtos prekės ir medžiagos;
- 26.3. buities ir ūkinės paskirties prekės;
- 26.4. kanceliarinės prekės;
- 26.5. turto atsarginės dalys;
- 26.6. mokymo reikmenys;
- 26.7. trumpalaikis turtas;
- 26.8. elektros prekės;
- 26.9. kompiuterių ir spausdintuvų priežiūrai skirtos prekės ir atsarginės dalys;
- 26.10. sporto prekės;
- 26.11. kitos prekės.

27. Lėšų poreikis komandiruotėms apskaičiuojamas atsižvelgiant į tai, kad išlaidos turi sudaryti iki 1,5 proc. darbuotojų (neįskaitant pagalbinių personalo) darbo užmokesčiui skirtų asignavimų, neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio.

28. Lėšų poreikis kvalifikacijos kėlimui apskaičiuojamas atsižvelgiant į tai, kad išlaidos turi sudaryti iki 3 procentų valstybės tarnautojų ir iki 0,4 procento darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (neįskaičiuojant išlaidų, skirtų iš mokinio krepšeliui skirtų kvalifikacijai kelti lėšų).

29. Šioms išlaidoms priskiriamos miestų ir gyvenviečių aplinkos priežiūros išlaidos, kitos einamosios išlaidos (gatvių apšvietimo išlaidos; atliekų tvarkymo išlaidos: gatvių, aikščių, kelių, turgaviečių, parkų ir kt. vietų valymas; kapinių priežiūra; atliekų surinkimas ir apdorojimas ir kt.). Išlaidos planuojamos neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio, atsižvelgiant į galimus pasikeitimus ir būtinumą.

30. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos išlaidos (išskyrus transporto priemones) skaičiuojamos pagal sudarytas nuomos sutartis.

31. Lėšų poreikis ilgalaikio materialiojo turto einamajam remontui planuojamas atsižvelgiant į faktinę ilgalaikio materialiojo turto būklę, nustatytus prioritetus, įstaigai pateikiant išlaidų poreikį pagrindžiančius skaičiavimus aiškinamajame rašte.

32. Išlaidos kitoms paslaugoms skaičiuojamos pagal sudarytas sutartis, neviršijant praėjusių dvejų metų kasinių ir einamųjų metų patvirtintų išlaidų vidurkio, įvertinus paslaugų kainų pasikeitimus.

33. Išlaidos kitoms paslaugoms skirstomos:

- 33.1. nežinybinė apsauga;
- 33.2. reprezentacinės išlaidos (savivaldybės administracijai iki 1 procento, biudžetinėms įstaigoms iki 0,05 procento);
- 33.3. banko paslaugos;
- 33.4. kompiuterių, buhalterinių ir kitų kompiuterinių programų, interneto ir panašios paslaugos;
- 33.5. darbuotojų saugos, sveikatos tikrinimo ir panašios paslaugos;
- 33.6. leidybos, spausdinimo ir panašios paslaugos;
- 33.7. nuotekų ir atliekų šalinimo bei valymo paslaugos;
- 33.8. poilsio organizavimo, kultūros ir sporto paslaugos;
- 33.9. kitos paslaugos.

34. Lėšų poreikis planuojamas atsižvelgiant į materialiojo ir nematerialiojo turto būtiną poreikį ir nustatytus prioritetus, pagal turto pavadinimus, kiekius, numatomas kainas.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

35. Asignavimų valdytojai pateikia patvirtintas biudžeto projekto skaičiavimo formas su aiškinamuoju raštu nustatytu terminu Finansų skyriui.

36. Finansų skyrius turi teisę pareikalauti papildomai pagrįsti pateiktus skaičiavimus.